

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Örigenus Tōn Eis Tas Theias Graphas Exēgētikōn Apanta Ta Ellēnisti Heuriskomena

Cui idem præfixit Origeniana, Tripartitum opus, quo Origenis narratur vita,
doctrina excutitur, scripta recensentur

Origenes

Rothomagi, 1668

V. Vtrum sideribus futurorum significationem à Deo impressam putaverit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-25059

A propter eum sustinent, id est propter eius voluntatem. Nec mirum si patienter sustinent, cum sciant Dominum suum & creatorem omnium, siue que in caelo, siue que in terra sunt, suscepisse, nostri corporis fragilitatem. Deinde: Illius ergo habitans bonitatem caelestis creatura, licet ingemiscant, quod mundi huius vanitati subiecte sint, consolantur se, in quod liberabuntur a seruitute corruptionis in libertatem gloriae. Augustinus quoque libr. 2. De Genes. ad liter. & in Enchirid. ad Laurent. cap. 58. de eo, ut pote re obscura & incerta, definire se nolle quicquam declarat. Hinc ipse Origenis reprehensor Hieronymus in Eccles. 1. 6. dubitat annon sideribus animam Salomon adesse putaverit: & in Ephes. 1. 22. ne sidera quidem ipsa munda esse coram Deo, eaque Servatoris adventum formidare scribit. Vnde in Epistola 61. ad Pammach. cap. 5. de hoc agens dogmate, Non est, inquit, istius temporis contra dogma gentilium, & ex parte Platonum scribere,

B ante annos ferme decem in Commentarijs Ecclesiasticis, & explanatione Epistola ad Ephesios arbitror sensum animi mei prudentibus explicatum. Quae cum ipsi fuissent à Rufino objecta Invektiv. 1. crimen diluit Apolog. libr. 1. cap. 4. Quinetiam Pseudoclemens in Recognitionib. libr. 5. & R. Moses ben Maimon, animas Astris affingunt. Denique S. Thomas libr. 2. contr. Gent. cap. 70. ad fidei doctrinam pertinere negat, Astra animata dicantur, an inanima; unde asserere licet quo numero Iustiniani anathematismos habuerit, qui affirmantem sententiam confodiunt.

IV. Viam Origeni ad id dogma praemonstravit Plato, qui in Timaeo caeli animam rationis esse compotem ait, eaque nihil à Deo praestantius fuisse procreatum: & in Epinomi Deos praedicat ἡσθε ἀστέρες, οὗτοι γὰρ τὸν κόσμον ἐκράτισαν, ἰσχυρῆς δὲ δαίμονος ἐστὶν ἡ ἀστέρος. Praemonstravit & Thales Ionicae sectae princeps, qui rebus universis animam tribuebat. Praemonstravit & Pythagoras qui Astra Deos esse censebat. Praemonstraverunt & Stoici, & ipse, si Plutarcho, Alexandro Aprosifao, & alijs credimus, Aristoteles. Platonis sententiam ac ipsa propemodum verba pro more suo retulit Philo, nam in libro ἀστὲρ τῶν ἀστρονομικῶν ἐστὶν ἀστέρες, & alibi, astra non animalia modo, sed mentes etiam purissimas esse asserit. In libro tamen De mundi opificio, & altero De gigantibus, ea esse vult διὰ τὴν ἀστρονομίαν (quam vocem usurpavit Origenes) καὶ παντὸς ἀεὶ ἐπιδεδεγμένου καὶ οὐκ ὀφθαλμοῦ, quod Origeni non placuit. Huic quoque ad eam capessendam opinionem praevit Clemens Alexandrinus in Eclogis ἐν τῇ ἀστρονομίᾳ. Perseveravit autem ad nostram aetatem illud de animatis sideribus placitum, defensoresque habuit viros quantivis pretij Tychonem, & Keplerum.

V. Augustinus libro 5. De Civit. Dei, cap. 1. eorum confutans dogma qui sine Dei voluntate discernere opinantur sidera quid agant, vel quid bonorum habeamus, malorumve patiamur; haec subiungit: Quod si dicuntur stella significare potius ista quam facere, ut quasi locutio quaedam sit illa positio praecens futura, non agens (non enim mediocriter doctorem hominum (Origenem notat) fuit ista sententia: non quidem ita solent loqui Mathematici, ut verbi gratia dicant, Mars ita positus homicidam significat; sed, homicidam facit. His, inquam, Origenem designasse creditus est: nam in eo fragmento, quod è Commentariorum ipsius in Genesim Tomo 3. excerptum Eusebius Praeparationis Evangelicae libro sexto inseruit, astris futurorum inesse significationem affirmat, non etiam causam, quod faciunt Genethliaci; motum ergo iis a Deo & ordinem inditum, ut inde futurorum cognitionem Angeli hauriant; cuius quidem cognitionis adeptionem, cum vires superaret humanas, ab Angelis apostatis in homines aliqua ex parte fuisse transmissam; nullam autem libero arbitrio vim vel necessitatem hinc inferri. Praeter Augustinum haec vehementer castigant Rufinus Palaestinus in libello De fide, & Procopius Gazaus in Gen. 1. 14. qui ab Origene, quem in alijs ad verbum fere sequitur, hac in parte discessit.

Sane si futura multa non ab astris praenuntiari duntaxat, sed & effici dixisset Origenes, & siderum viribus corpora haec terrena varijs affici modis, & ad haec illaue commoveri & inclinari, in eadem esset causa ac Apotelesmatici omnes, & hodierni Astrologiae patroni, quorum sententia, integra modo, servetur humani libertas arbitrij, haereseos nota immunitis est. At cum significationem solum futurorum, iridem ut Synesius, non causam, astris adscripserit, illata arbitrij libertate, eo minus etiam decretis Ecclesiae advertatur illius opinio; quam manasse è Platoniorum scholis satis apparet ex Plotini Enn. 2. libr. cap. 1. & 7. & Enn. 3. libr. 1. cap. 6. quem secutus est Macrobius libr. 1. in Somn. Scip. cap. 1.

Cum in eo autem, quod diximus, fragmento, & alibi quoque, causam futurorum sideribus neutiquam inesse magno conatu Origenes probaverit, miror id ei dogma affictum: ὅτι ποινῆς ἐστὶν ἀστὲρ τὸν κόσμον ἐκράτισαν, quod inter alia eidem exprobrari solita decimo loco recenset Anonymus auctor Apologiae pro Origene, apud Photium Cod. 117.

VI. Praeter superiora, illud quoque reprehendendi causa è lib. 4. ἀστὲρ recitat Iustinianus: τίς τῶν ἡσθε ἀστέρες; ἀστέρες, καὶ ἀστέρες, καὶ ἀστέρες, καὶ ἀστέρες, καὶ ἀστέρες, καὶ ἀστέρες, καὶ ἀστέρες, καὶ ἀστέρες, καὶ ἀστέρες, καὶ ἀστέρες, καὶ ἀστέρες. Quis mentis compos statuat primum, & secundum, & tertium.